

Zavod za automatiku i računalno inženjerstvo

2. domaća zadaća

iz predmeta

Sustavi s diskretnim događajima

~~ZOB - Włocławek~~
~~JMBAG-0036-72372~~

1. zadatak

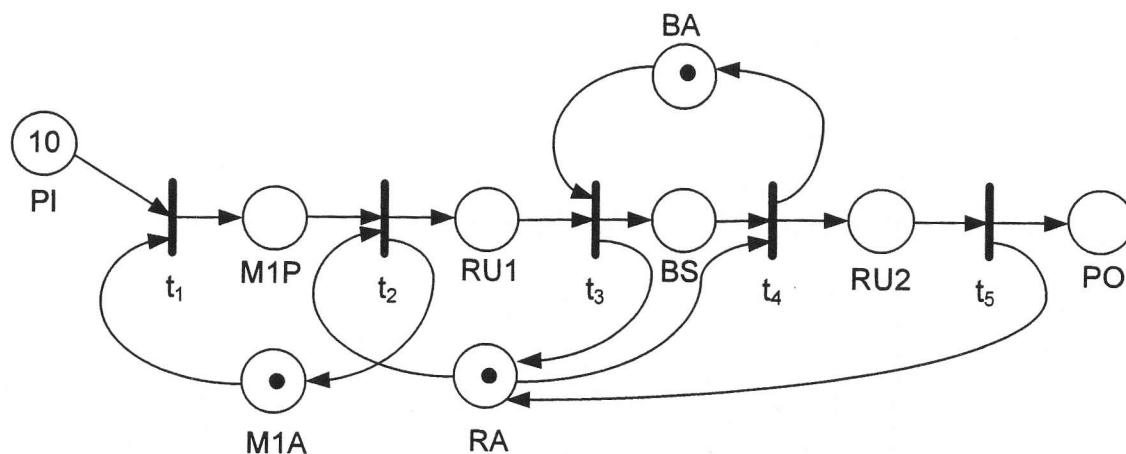
Zadane su ulazna i izlazna matrica događaja Petrijeve mreže:

$$\mathbf{I} = \begin{matrix} & \text{PI} & \text{M1A} & \text{M1P} & \text{RA} & \text{RU1} & \text{RU2} & \text{BA} & \text{BS} & \text{PO} \\ \begin{matrix} t_1 \\ t_2 \\ t_3 \\ t_4 \\ t_5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

$$\mathbf{O} = \begin{matrix} & \text{PI} & \text{M1A} & \text{M1P} & \text{RA} & \text{RU1} & \text{RU2} & \text{BA} & \text{BS} & \text{PO} \\ \begin{matrix} t_1 \\ t_2 \\ t_3 \\ t_4 \\ t_5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

- graf Petrijeve mreže.
- ako u slučaju konflikta prijelaza t_2 i t_4 uvijek okida prijelaz t_4 , da li vrijedi $\mathbf{m} \in \mathcal{R}(\mathbf{m}_0)$ gdje je $\mathbf{m} = [8 \ 0 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1]^T$ i $\mathbf{m}_0 = [10 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0]^T$?
- da li je skup $S = \{\text{BA}, \text{RA}, \text{RU2}, \text{M1P}\}$ sifon? Obrazložiti.

a) Graf Petrijeve mreže (u graf su u crtane oznake od $\mathbf{m}_0$):

Slika 2.1. Graf Petrijeve mreže

- $\mathbf{m} = [8 \ 0 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1]^T$ je dohvatljiv iz $\mathbf{m}_0 = [10 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0]^T$. Slijedi obrazloženje.

$m_0 = [10 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0]^T \rightarrow$ propali t_1

$m_1 = [9 \ 0 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0]^T \rightarrow$ propali t_2

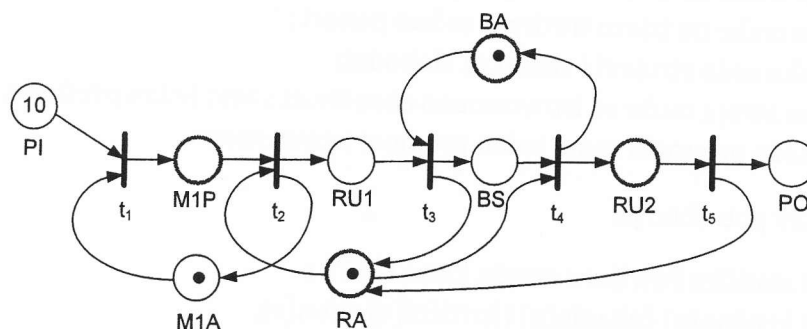
$m_2 = [9 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0]^T \rightarrow$ propali t_1 i t_3

$m_3 = [8 \ 0 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0]^T \rightarrow$ propali t_2 i $t_4 \Rightarrow$ konflikt $\Rightarrow t_4$ propali (zadano zadatkom)

$m_4 = [8 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0]^T \rightarrow$ propali t_5

$m_5 = [8 \ 0 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1]^T \rightarrow$ ..... traženi m.

c) Skup $S = \{BA, RA, RU2, M1P\}$ nije sifon.

Slika 2.2. Graf Petrijeve mreže (markirana mjesta skupa S)

Nađimo $\cdot S = \{t_1, t_3, t_4, t_5\}$ i $S \cdot = \{t_2, t_3, t_4, t_5\}$. Pošto vrijedi da $\cdot S \not\subseteq S \cdot$ (riječima; $\cdot S$ nije podskup od $S \cdot$), skup S nije sifon. Sifon kad jednom ostane bez oznaka više je neće moći primiti. Ako markirana mjesta nemaju oznake vidi se da mogu primiti oznaku. Ako recimo propali t_1 M1P će primiti oznaku.

2. zadatak

Resursi u proizvodnoj stanici su strojevi M1 i M2 te autonomno vozilo V. U stanici se obrađuju tri vrste predmeta: A, B i C. Predmeti ulaze i izlaze iz proizvodne stanice na pokretnim trakama. Stroj M1 obrađuje predmete B i C, dok stroj M2 obrađuje predmete A i B. Predmet A ulazi u stroj M2 s pokretne trake. Nakon što je obrada završena, vozilo V ga iznosi na izlaznu pokretnu traku. Predmet B ulazi u stroj M1 s pokretne trake. Nakon što je obrada u M1 završena, vozilo V ga prebacuje u stroj M2. Kada je obrada u stroju M2 završena, predmet napušta proizvodnu stanicu. Vozilo V prenosi predmet C s okretne trake u stroj M1. Nakon završetka obrade u stroju M1 predmet napušta proizvodnu stanicu.

Vrijede sljedeće pretpostavke:

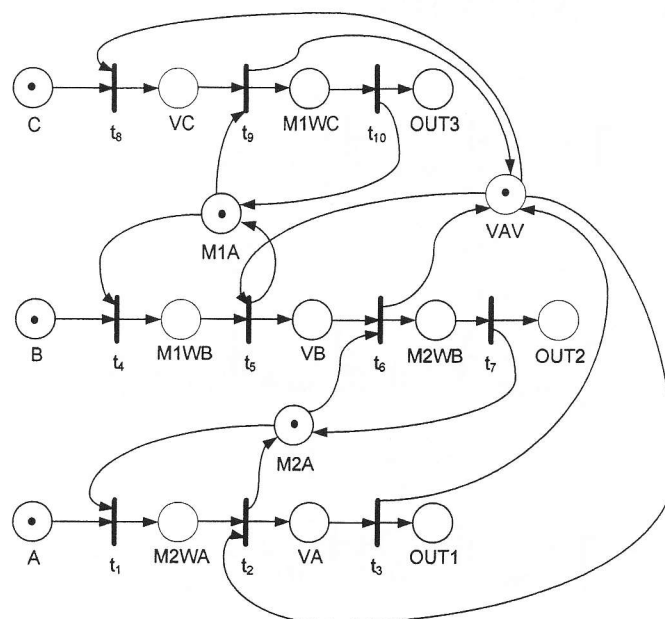
- pokretne trake na ulazu tretiraju se kao izvori ;
- pokretne trake na izlazu tretiraju se kao ponori ;
- na početku rada strojevi i vozilo su slobodni;
- u svakom stroju može se istovremeno obrađivati samo jedan predmet;
- vozilo može prenositi samo jedan predmet istovremeno.

Za opisani sustav potrebno je:

- a) odrediti statičku Petrijevu mrežu klase MRF1 ;
- b) odrediti kružno(a) čekanje(a) i kritični(e) sifon(e);
- c) za sve višeradne resurse onemogućiti konflikt pomoću p-invarijanti upravljačkih mjesta.

Oznake u upravljačka mjesta postaviti tako da svi resursi prvo obrađuju predmet B.

a) graf Petrijeve mreže klase MRF1

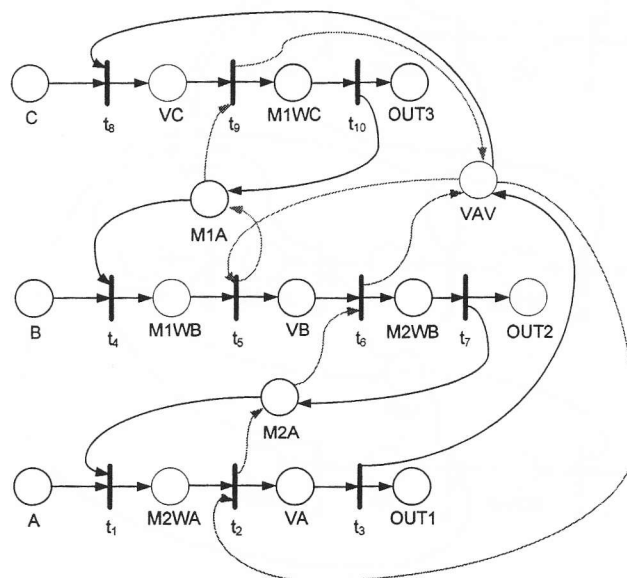
Slika 2.3. Graf Petrijeve mreže klase MRF1

Tablica 2.1. Popis simbola na grafu

A	predmet A na pokretnoj traci
C	predmet B na pokretnoj traci
B	predmet C na pokretnoj traci
VA	vozilo prevozi predmet A na izlaznu pokretnu traku
VB	vozilo prevozi predmet B u stroj M2
VC	vozilo prevozi predmet C u stroj M1
VAV	vozilo slobodno
M1WB	stroj M1 obrađuje predmet B
M1WC	stroj M1 obrađuje predmet C
M1A	stroj M1 slobodan
M2WA	stroj M2 obrađuje predmet A
M2WB	stroj M2 obrađuje predmet B
M2A	stroj M1 slobodan
OUT1	izlazna pokretna traka za predmet A
OUT2	izlazna pokretna traka za predmet B
OUT3	izlazna pokretna traka za predmet C

b) odrediti kružno(a) čekanje(a) i kritični sifon;

Dva su kružna čekanja: $C1 = \{M2A, VAV\}$ i $C2 = \{M1A, VAV\}$

Slika 2.4. Graf Petrijeve mreže klase MRF1 (kružna čekanja)

Kritični sifon za prvo kružno čekanje $C1 = \{M2A, VAV\}$;

Pronaći ulazne prijelaze u C koji nisu blokirani resursima u $C1 \rightarrow T_{S1}$:

Skup ulaznih prijelaza u mjesta $C1$: $\bullet C1 = \{t_2, t_3, t_6, t_7, t_9\}$

Skup izlaznih prijelaza iz mjesta $C1$: $C1\bullet = \{t_1, t_2, t_5, t_6, t_8\}$

$T_{C1}^i = \bullet C1 = \{t_2, t_3, t_6, t_7, t_9\}$, $T_{C1} = \bullet C1 \cap C1\bullet = \{t_2, t_6\}$, $T_{S1} = T_{C1}^i \setminus T_{C1} = \{t_3, t_7, t_9\}$

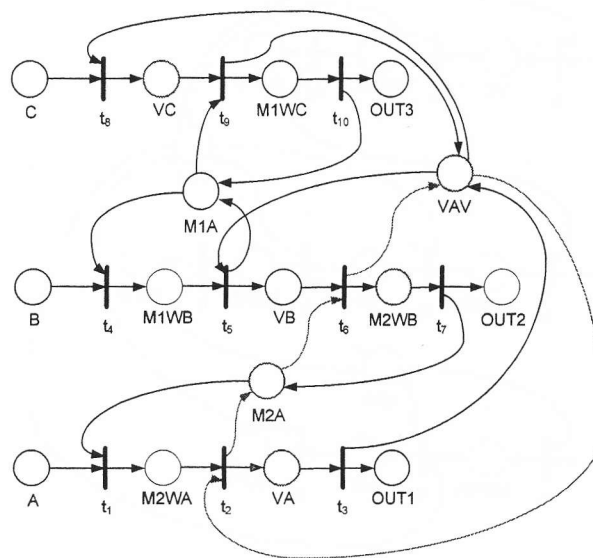
Skup ulaznih mjesta u prijelaze T_S : $\bullet T_{S1} = \{VA, M2WB, VC, M1A\}$

Posao koji obavljaju resursi iz $C1$: $J(C1) = \{M2WA, M2WB, VA, VB, VC\}$

Skup poslova sifona: $J_S(C1) = \bullet T_{S1} \cap J(C1) = \{VA, VC, M2WB\}$

Kritični sifon: $S_{C1} = \{M2A, VAV, VA, VC, M2WB\}$;

Provjera: $\bullet S_{C1} \subset S_{C1}\bullet = \{t_2, t_3, t_6, t_7, t_8, t_9\} \subset \{t_1, t_2, t_3, t_5, t_6, t_7, t_8, t_9\} \rightarrow S_{C1}$ je sifon!!!

Slika 2.5. Graf Petrijeve mreže klase MRF1 (Sifon S_{C1})

Kritični sifon za drugo kružno čekanje $C2 = \{M1A, VAV\}$;

Pronaći ulazne prijelaze u C koji nisu blokirani resursima u $C2 \rightarrow T_{S2}$:

Skup ulaznih prijelaza u mjesta $C2$: $\bullet C2 = \{t_3, t_5, t_6, t_9, t_{10}\}$

Skup izlaznih prijelaza iz mjesta $C2$: $C2 \bullet = \{t_2, t_4, t_5, t_8, t_9\}$

$T_{C2}^i = \bullet C2 = \{t_3, t_5, t_6, t_9, t_{10}\}$, $T_{C2} = \bullet C2 \cap C2 \bullet = \{t_5, t_9\}$, $T_{S2} = T_{C2}^i \setminus T_{C2} = \{t_3, t_6, t_{10}\}$

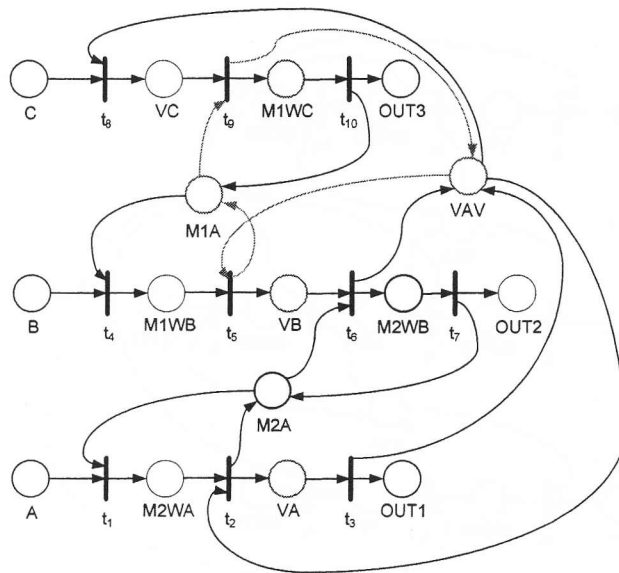
Skup ulaznih mjesta u prijelaze T_{S2} : $\bullet T_{S2} = \{VA, M1WC, VB, M2A\}$

Posao koji obavljaju resursi iz $C1$: $J(C2) = \{M1WB, M1WC, VA, VB, VC\}$

Skup poslova sifona: $J_S(C2) = \bullet T_{S2} \cap J(C2) = \{VA, VB, M1WC\}$

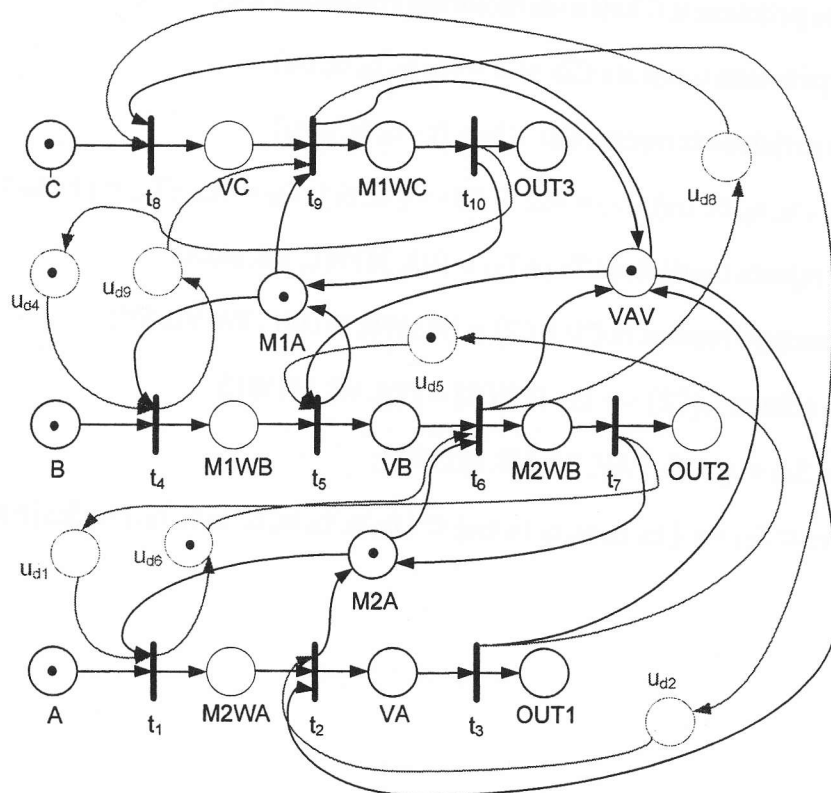
Kritični sifon: $S_{C2} = \{M1A, VAV, VA, VB, M1WC\}$;

Provjera: $\bullet S_{C2} \subset S_{C2} \bullet = \{t_2, t_3, t_5, t_6, t_9, t_{10}\} \subset \{t_2, t_3, t_4, t_5, t_6, t_8, t_9, t_{10}\} \rightarrow S_{C2}$ je sifon!!!

Slika 2.6. Graf Petrijeve mreže klase MRF1 (Sifon S_{CZ})

c) za sve višeradne resurse onemogućiti konflikt pomoću p-invarijanti upravljačkih mjesta. U A, B, C oznake se same stvaraju. Početne oznake u upravljačkim mjestima postavljene tako da se najprije obradi predmet B.

Slika 2.7. Graf Petrijeve mreže klase MRF1 (upravljanje, onemogućavanje konflikata)